

>UK3

FIKRA PEVU

fikrapevu @fikrapevu @fikrapevu

Tovuti: www.fikrapevu.co.tz | ISSN 3456-18 Toleo Na 37 Fikra Pevu Jumanne Machi 4, 2025 Bei Tsh. 1,000 | Ksh. 100

Marufuku kuswali swala ya Tarawehi

Bodi ya
Ithibati ya
Waandishi
wa Habari
yapewa
meno

MICHEZO>>

Arajiga,
Kayoko
waanza
mafunzo
ya VAR

Na Mwandishi
Wetu

WAAMUZI
20 wakiwamo
maarufu kama
Ahmed Arajiga,
Herry Sasii, Ra-
madhani Kayoko
na Tatu Malogo,
wameanza ma-
funzo maalum
ya teknolojia
ya usaidizi kwa
waamuzi (VAR).
Kozi hiyo yenye
lengo la kubore-
sha ufanisi wa
waamuzi hao
inafanyika....

>UK 16

>UK 2

'No Reform No Election'
propaganda iliyojaa
upotoshaji wa Chadema

>UK3

MAKALA
NDANI

Tanzania haitakuwa salama, endapo
DRC itaangukia mikononi mwa M23

Tuyaenzi maridhiano kwa
maslahi mapana ya Zanzibar

Fahamu kuhusu maumivu ya Joints na mgongo

JOINTS/MAUNGIO

Ni sehemu ya mwili inayounganisha mfupa mmoja na mwingine, eneo kati ya mfupa na mfupa mfano goti, kiuno. Kumekuwa na changamoto nyingi sana inayohusu mfumo huu wa mifupa, joint pamoja na misuli ya mwili wako.

Na tatozo hili liko kwa watu wa jinsia zote. Kadiri ya umri unavyozidi kwenda ndivyo watu wengi huzidi kupata udhaifu katika viungo hivi, hususani kina mama lakini pia hata wana michezo, hufanyaji mazoezi mara kwa mara pia hupelekeea kuisha na kuchakaa ute ute au ulainishi katika joint kumalizika, na hivyo kupelekeea msu-gano katika joints.

Matatizo ya mifupa.

Wako watu wengi sana hulalamika maumivu ya mgongo pasipo kujua chanzo hasa ni kipi, lakini kinachopata maumivu hapa ni mifupa pamoja na misuli na hii ni kwasababu ya ukosefu wa madini muhimu ambayo husapoti afya hii ya mifupa na misuli.

kama unavunja muwa Magoti kuvimba.

HIKI NI CHANZO CHA MAUMIVU YA JOINTS NA MFUPA:-

1. Uzito mkubwa
 2. Ukosefu wa ute ute kwenye viungo
 3. Upungufu wa madini muhimu mwilini kama calcium
 4. Kina mama waliofikia/kukaribia meno pouse(kukoma hedhi)
 5. Ufanyaji mazoezi wa mara kwa mara bilakuzingatia lishe ya vilainishi kwenye viungo.
- Tiba ya matatizo haya yanategemeana hasa kisababishi ni nini.

0715994721 Dr Musa Lucas

CHANGAMOTO ZITO-KANAZO NA JOINTS/MIFUPA:-

- Mgongo kuuma sana
- Joints kuisha ute ute na maumivu makali
- Miguu kufa ganzi
- Misuli ya sehemu husika kukaza na kuuma
 - Kushindwa kutembea kwa kawaida mpaka sapoti
 - Magoti kupiga kelele

Tanzania haitakuwa salama, endapo DRC itaangukia mikononi mwa M23

Na Mwandishi Wetu

HAMNA wakati mwingine ambaao Tanzania inahitaji DRC iliyotulia kama ilivyo Sasa. Rwanda ni ka Nchi kadogo sana, Ambako kana maeneo machache ya kim-kakati linapokuja suala la uchumi, wako limited katika Resources .

Ndio Sababu Rais Paul Kagame Palipo na Migogoro anajitahidi kujiingiza na kusini mikataba ya kudumu. Ni nani anajua hapo Msumbiji Rwanda atakaa miana mingapi? Embu ifikirie Rwanda yenyeye ushawishi na base za kijeshi na silaha nzito nchini Msumbiji, Uganda, DRC, Rwanda, Burundi, Tutatobo?

Kagame kwa Rwanda, anazuga tu Kupambana na FDLR, ika lengo ni Utajiri wa DRC, Dhahabu, Cobalt, Tantalam, Tin, Coltan, madini muhimu sana katika Teknolojia za kisasa hapa

Duniani.

Kwa Kujuwa Udhafu Mkubwa wa Jeshi la Kongo ambalo limezidi kuangamiziwa Kwa Rushwa, Ukosefu wa mishahara, Uwekezaji Mdogo wa Jeshi, M23 havatoweza kuishia mashariki ya DRC, Ngoma itaenda tu mpaka Kinshasa, Ndoto ya

Kagame ni kutumia Minority Kuitawala DRC na akifanikiwa hili basi Tanzania matatizo yataanza.

Tanzania kupitia JWTZ ni lazima ihakikishe Rwanda haipati nafasi ya kukaa mashariki ya DRC na hata kuijali DRC kwa ujumla.

KIUSALAMA, Rwanda Ndani ya DRC kama ambavyo amekua na Tamaa na lugha mbaya juu ya Taifa letu, maana yake ni kua ataendezea Chokochoko tu

ambazo tutahitajika Kupambana na Rwanda katika 3 fronts Kusini kutokea Msumbiji, DRC Rwanda, sahizi ana Ndugu yake Uganda, Burundi ndo kabisa!, Kagame hashindwi kuanzia sha Vikundi vya waasi .

JWTZ ni lazima wahakikishe wanampiga m23 na kumuondo kabisa mashariki ya DRC, wasiruhusu Rwanda watumie utajiri wa DRC kujiimarishe kijeshi na kuimarishe uwezo wao wa kijeshi ndani ya drc, utajiri wa DRC-mikononi mwa rwanda maana yake ni kuruhusu rwanda

kujitanua na kutengeneza vikundi vya waasi wenye uwezo mkubwa wa kijeshi, endapo Rwanda atalifanikisha hilo, basi tanzania tutakua tumepeoteza uhuru wetu tulionao kijeshi kwa afrika mashariki nzima.

Ukijuliza kwanini Israel anapambana sana kuhakikisha mashariki ya Kati hamna mwenye Nguvu zaidi yake kijeshi, basi utakubali kua Kwa ajili ya manufaa ya muda mrefu, hamna Taifa zaidi ya Tanzania linalotakiwa kua na Nguvu .

Kagame apigwe, na azuwiwe, ikiwezekana apelekewe vita nchini kwake, Rwanda ni ndogo sana, uchumi wake uki-vurugwa ,itamchukua miana na miaka kujijenga upya, tofauti na sisi Tanzania tulio na taifa kubwa na lenye utajiri mwingu.

Tanzania kupitia JWTZ ni lazima ihakikishe Rwanda haipati nafasi ya kukaa mashariki ya DRC na hata kuijali DRC kwa ujumla.

Mbowe shikilia hapohapo mpaka waje kuomba po!

Na Yahaya Msangi

MLIMFUKUZA tajiri hamkuja mto utakauka? Nani aliawashauri muanze kutukana mamba kabla hamjavuka mto. Hvi wakati mnatoa kashfa na maneno ya kejeli kwake hamkuja kwamba mwamba ni bonge la jitu ndani ya Chadema.

Mwenyekiti Mstaafu Freeman Mbwe bana kimya hivyo tuone kama matone yataenia geneza mto. Wenye maono ya mbali tuliwaonya mapema lakini hamkutaka kusikia. Mkakaza mafuzu kana kwamba yale tuliyowaonya hayawahu-su.

Kwa sasa Chadema iko ICU kiuchumi. Mwam-

ba Mbwe ameondoka na mirija yote ya kuleta fedha ndani ya chama. Wakati wa kampeni za uchaguzi mlinukuliwa kwa nyakati tofauti mksisitiza kwamba mmejipanga kuipeleka chade-ma nchi ya ahadi.

Really tambo zote zile kuwa mnakuja na jambo kubwa ni hili la kuomba matone? Hivi kwani hii ni mara ya kwanza nyie kuomba hela zichangwe kintandao? Kama huko nyuma ilibuma matone ndio itaweza? Kama mpaka sasa hamjagun-dua uongozi mpya hau-na jipyä basi jiandaeni kwa kilio kikubwa okto-ba.

Matone? Ni chanjo ya surua au pepopunda?

Mtawezu kusimamisha wagombea majimbo yote kama Mbwe? Kwa matone? Ni mwezi na kiduchuu mumechaguliwa. Hamna Cha maana zaidi ya kwenda kupokelwa Ikungi Tarime, kusema Wassira Mzee, maaskofu wamehongwa mabili-oni, kupayuka no reforms no election huku mkijua uchaguzi upo, n.k.

Ujinga Fulu! Mlimtuhumu Mbwe kapoteza uwezo wa kuitisha serikali, akiitisha maandamano anaenda na mwanae. Haya nyie itisheni maandamano. tuone? Zuieni uchaguzi tuone? Kataeni kuongea na serikali tuone?

Mwenyekiti Mstaafu Freeman Mbwe bana kimya hivyo tuone kama matone yataenia geneza mto. Wenye maono ya mbali tuliwaonya mapema lakini hamkutaka kusikia. Mkakaza mafuzu kana kwamba yale tuliyowaonya hayawahu

Tuyaenzi maridhiano kwa maslahi mapana ya Zanzibar

Na Sarah Mossi

Takriban wiki kadhaa sasa tumeshuhudia na kusikia matamko mbalimbali kuto-ka kwa viongozi wa chama kikuu cha upinzani Zanzibar ACT- Wazalendo wakitishia kujitoa kwenye Serikali ya Umoja wa Kitaifa iliyoasisiwa na Rais Mstaafu Amaan Abeid Karume na aliyekuwa Mwenyekiti wa CUF wakati huo Marehemu Maalim Seif Sharif Hamad.

Kauli hizi kwa kiasi fulani zimeleta sintofahamu kubwa kwa wananchi ambaa ndio wadau wakubwa wa Serikali ya Umoja wa Kitaifa kwa maana wao ndio walipiga kura ya maoni kukubali ku-wapo kwa serikali hiyo visi-wani hapa.

Ikumbukwe kuwa Serikali ya Umoja wa kitaifa haikuja kwa kubahatisha, Serikali hiyo iliundwa baada ya vyama viwili vilivyoshabihana kwa karibu sana katika matokeo ya Uchaguzi Mkuu wa 2000 kukubaliana na hatimaye kutaka maoni ya wapiga kura ambaa ni wananchi namna gani wataweza kuendesha serikali na kuondoa ile sintofahamu iliyokuwapo miaka mingi baada nchi kuingia kwenye mfumo wa vyama vingi vya siasa.

Haikuwa kazi rahisi kufikia makubaliano hayo kwa maana vyama vyote viwili vilikuwa vikivutia kwake na ilifikia

mahali mojawapo ya chama kilitishia kujiondoa kwenye vilao vya kujadili Serikali ya Umoja wa kitaifa huku cha-ma kingine kikitishia kukifufua chama cha Afro Shirazi Party (ASP), mradi tu wagawane mbaa.

Lakini hatimaye walifikia makubaliano kwamba amani ya Wazanzibar ni kitu muhimu zaidi kuliko kitu choche na hivyo ukaanzishwa mchakato wa kura ya maoni ambayo hiyo ndio ikatoa mustakabali wa wapi tunaeleke. Serikali ya Umoja wa Kitaifa sio matakwa ya vyama, serikali hii imetokana na maoni ya Wazanzibar wenye.

Wazanzibar wenye ndio

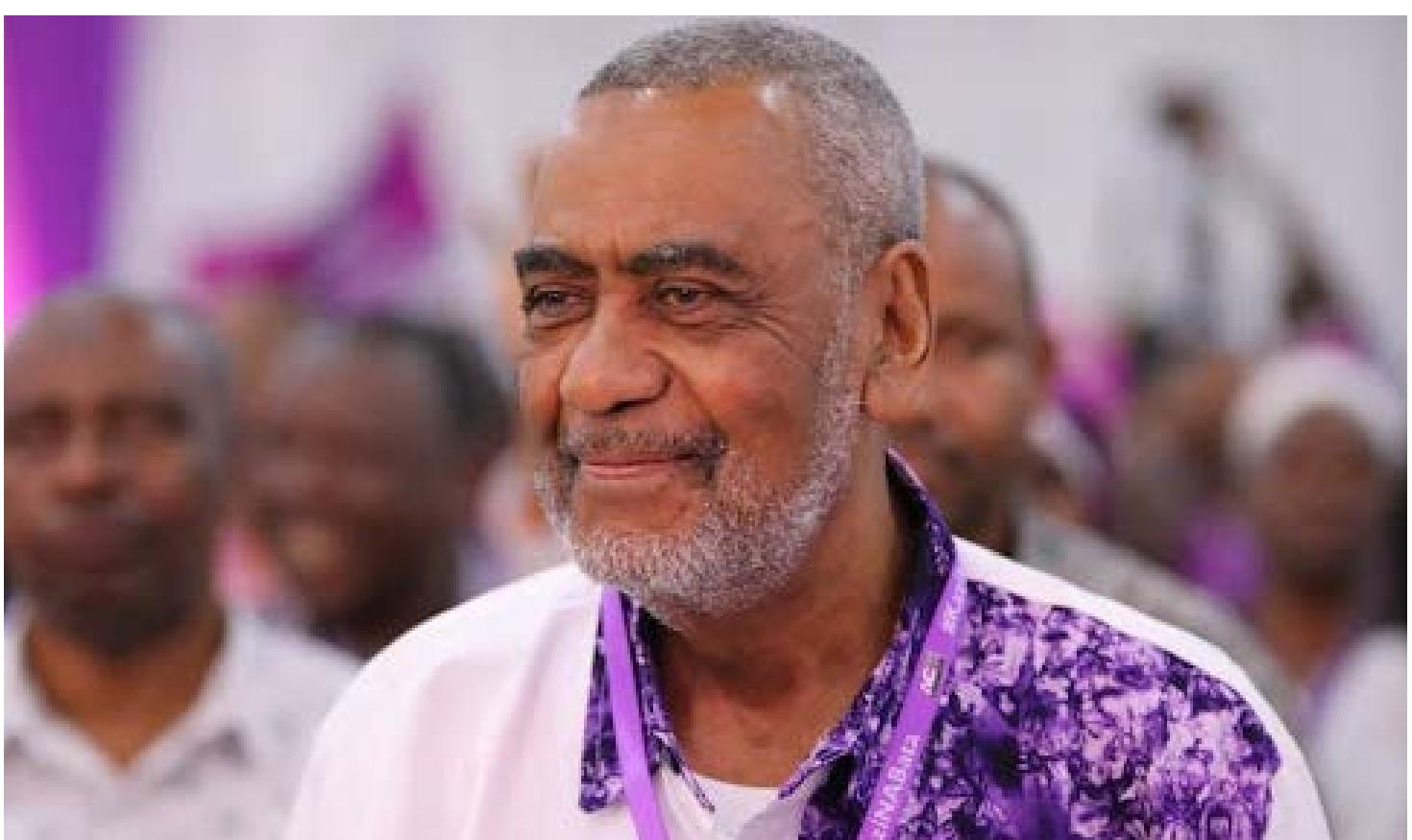
walichagua kuchoka na sia-sa za uhasama walichagua amani na utilivu ni bora zaidi kuliko chama chochote cha-siasa au kuliko kitu chochote. Mabadiliko ya kumi ya Katiba ya Zanzibar yaliyoifanya Katiba ya Zanzibar kubadilika yote na kuundwa muundo mwininge wa utawala yaliifanya Zanzibar kutulia kwa kiasi fulani pamoja na kuwapo changamoto kadhaa.

Maridhiano ni jambo muhimu sana katika kuongoza nchi kama zipo changamoto katika kufikia yale makubaliano yaliyozaa serikali hii yanapaswa kushugulikiwa ili kuondoa malamiko ya mara kwa mara.

Kikosi kazi kilichound-

wa kuangalia changamoto mbalimbali katika mwenendo wa kisiasa nchini kinapaswa kuangalia tatizo liko wapi ndani ya Serikali ya Umoja wa Kitaifa, ili nchi iweze kutilia. Wananchi wa Zanzibar wangependa kuingia kwenye uchaguzi mkuu ujao kwa amani huku wakihakikishiwa usalama wao.

Kama nilivyogusia hapo awli, Serikali hii ilipatikana kuto-kana na maoni ya kura za wananchi, hivyo wananchi wenye bado wanaitaka serikali hii kuendelea mbele. Na kuendelea mbele kwa Serikali hii inapaswa basi kuhakikisha yale makubaliano yafanyiwe kazi kama vile walivyokubaliana.

No Reform No Election' propaganda iliyojaa uposhaji wa Chadema

Na Baraka Mussa,Kigoma

KATIKA siasa, kuna mbinu mbalimbali zinazotumiwa na vya ma vya siasa hasa vya upinzani ili kushawishi umma kuelekea upande wao wa fikra(upande wao wa Kisasa). Moja ya mbinu hizo ni propaganda za kupotosha ukweli ili kuunda tataruki na mgawanyiko wa kisasa.

Chama cha Demokrasia na Maendeleo (CHADEMA),chini ya uongozi wa Mwenyekiti,Tundu Lissu, kimeanzisha ajenda inayoitwa "No Reform, No Election" (Bila Mabadiliko Hakuna Uchaguzi). Makala hii itachambua kwa kina ajenda hiyo, itaeleza jinsi ina malengo ya kupotosha wananchi, na na tutaelezea siri ya ajenda yao ya kupotosha ukweli.

1. Upotoshaji wa ukweli na ajenda yenye maslahi binafsi

CHADEMA imekuwa ikidai kuwa Tume Huru ya Taifa ya Uchaguzi (NEC) haina uhuru na kwamba mfumo wa uchaguzi hauwezi kuhakikisha haki. Hata hivyo, hoja hizi hazina msingi na ni dhaifu kwa sababu zifutato:-

wa marekebisho ya sheria ulifanyika kwa maridhiano Mheshimiwa Rais Dkt. Samia Suluhu Hassan aliongoza maridhiano ya kitaifa na mchakato wa mabadiliko ya sheria za uchaguzi ulopelekeu kuanzishwa kwa Sheria ya Tume Huru ya Taifa ya Uchaguzi, Na. 2 ya 2024 iliyotangazwa kutumika 12 Aprili 2024.

Pamoja na mabadiliko ya kuitwa Tume huru ya Uchaguzi. Hii inathibitisha kuwa madai ya CHADEMA kuwa hakuna mabadiliko ni uongo wa wazi na Chadema wanajenda binafsi na sio ajenda yenye maslai ya Taifa.

Uhuru wa vyombo vya habari umeimarika Katika kipindi cha Rais Dkt. Samia, vyombo vya habari vinafanya kazi bila vikwa-

zo, hata kuripoti upotoshaji unaofanywa na baadhi ya wanasiwa wa upinzani kama upotoshaji wao unaripotiwa.

Ikiwa kweli kungekuwa hakuna uhuru wa maoni, je, kwa nini propaganda zao na mikutano yao inaripotiwa waziwazi? Chadema na lisu ni wakupuuza kabisa ni wango na wanamalengo mabaya ya kupotosha ukweli kabisa, wananchi tunapaswa tuwapuuze maana hawana malengo mazuri na Taifa.hoja zao zimejaa ubinasi na sio maslai ya Taifa.

Ruhusa ya mikutano ya siasa Serikali ya Rais Dkt.Samia imeondo vikwazo vya mikutano ya hadhara ya kisasa, kuruhusu vyama vya upinzani kufanya siasa zao kwa uhuru pamoja na kufanya maandamano ambayo yalikosa uungwaji Mkono.

Hii inaonyesha dhamira ya Rais Dkt. Samia ya kukuza demokrasia, kinyume na madai ya CHADEMA yaungo na yenye lengo la kupotosha ukweli.Rais Dkt.Samia anakubalika kimataifa kama rahisi bora na muumini wa haki na Demokrasia,Chadema hawana hoja bali wanapotosha ukweli .

2. Propaganda yao na namna wanavyojaribu kupotosha umma

Ajenda ya No Reform, No Election ni propaganda ya tataruki (Fear Appeal Propaganda) inayolenga kusababisha hofu kwa wananchi ili kupata huruma ya kisasa hii tumeshawashukia. Hii ni mbinu inayotumiwa na vyama vya siasa duniani kote vinavyokosa ushawishi wa sera.

Katika kitabu maarufu cha **"Propaganda, The Formation of Men's Attitudes"** cha Jacques Ellul, mwandishi anaeleza kuwa vyama vya siasa ambavyo vimeshindwa kushawishi wananchi kwa sera kama CHADEMA huanzisha propaganda za kutengeneza mgawanyiko na tataruki kwa

lengo la kuchelewesha uchaguzi au kudhoofisha imani ya umma kwa taasisi za serikali.

Siri Iliyojicha ya Ajenda ya "No Reform, No Election"

CHADEMA wanajua kuwa hawajipanga kushiriki uchaguzi wa 2025 na wanatambua kuwa hawana nafasi ya kushinda dhidi ya Chama Cha Mapinduzi (CCM) ambacho kimejikita katika maendeleo ya wananchi. Badala ya kujipanga kwa uchaguzi, wanatafuta sababu za kuhalisha kushindwa kwao kabla hata ya uchaguzi kufanyika.

3. Wajibu wa CHADEMA Baada ya Uchaguzi wao wa ndani

Baada ya CHADEMA kufanya uchaguzi wake wa ndani, walipaswa kufanya yafuatayo kama chama makini cha siasa na sio upotoshaji.

Kujenga chama kutoka mashina,tawi hadi taifa Katika siasa imara, chama kinatakiwa kuwa na mtando wenye nguvu wa wanachama na viongozi wake. Badala yake, CHADEMA hawa na hata viongozi wa matawi na mashina katika maeneo mengi. Kisha wanaanza na ajenda binafsi yenye malengo ya kuleta tataruki ambayo wao wanajua kabisa ni kinyume cha sheria.

Kuandaa sera mbadala Vyama vya upinzani vinavyoheshimika ulimwenguni kama Labour Party ya Uingereza na SPD ya Ujerumanii vinashinda uchaguzi kwa kuandaa sera bora, si kwa propaganda za vurugu kama zinavyo fanywa na Chadema ni wazi kabisa Lisu ni mwanaharakati mwenye malengo ya kuupotosha uma na kunidhania kuwa ajenda yao uchwara itaungwa mkono,Chadema ni wazi kabisa sio chama makini na jenda yao watashindwa mapema kabisa.

Kufanya siasa za kiungwana Siasa ni kushindania sera bora kwa hoja. Kuanzisha ajenda ya "hakuna uchaguzi" badala ya kujandaa kushiriki uchaguzi ni dalili

ya chama kisichojiamini na niwazi kabisa kinajua hakijajandaa na tarayi wanajua wameshashindwa wanatafuta kichaka cha kijifichia,Tunapaswa kuwaambia Chadema watanzania sio wajinga na mwaka huu watanzania hawadanganyiki na ajenda za chadema zenye malengo mabaya .

4. Uduifu wa hoja za CHADEMA

(i) "Tume haina uhuru"

Sheria ya Tume Huru ya Taifa ya Uchaguzi inasisitiza uhuru wa tume. Kifungu cha 8(1)kinahakikisha tume inafanya kazi kwa uhuru na hakuna mamlaka inayowezza kuingilia.

(ii) "Tume hii inasababisha watu wetu kupigwa na kuuawa"

Hakuna ushahidi wa kisheria au kitaalamu unaothibitisha madai haya. Madai haya ni mbinu ya kutafuta huruma ya kisasa na kupotosha ukweli ,Chadema ni wazi kabisa sio chama Makini na hakina malengo mema na taifa letu,watanzania tunapaswa kukipuuza hiki chama.

(iii) "No Reform, No Election"

Kwa mujibu wa Ibara ya 77 ya Katiba yetu ya Tanzania, uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani lazima ufanyike kila baada ya miaka mitano. Hakuna kifungu kinachoruhusu kusogeza mbele uchaguzi kwa sababu ya matakwa ya chama kimoja kama wanavyodai chadema eti uchaguzi usogezwe mbele.ni wazi kabisa Chadema hawana hoja yenye malengo mazuri na hawana hoja yenye dhamira njema na Taifa letu.

(iv) "Tutafanya kila linaloweze kana kuhakikisha uchaguzi haupo"

Kifungu cha *124 cha Kanuni za Uchaguzi kinaeleza kuwa yeoyote anayepanga au kujaribu kuzuia

uchaguzi kufanyika anaweza kuchukuliwa hatua kali za kisheria.

5. Ushauri kwa Wananchi wenyen mapenzi mema na Taifa

1.Kupuuza propaganda za tataruki

Wananchi wasidanganywe na vyama vinavyotafuta huruma badala ya kunadi sera kama Chadema ,hiki chama hakifai kabisa.

2. Kushiriki uchaguzi kwa wangi Kila Mtanzania ana wajibu wa kushiriki uchaguzi kama njia ya kidemokrasia ya kuamua viongozi. hivyo wananchi tunapaswa kujandaa kushiriki uchaguzi mwaka 2025.

3. Kutambua kuwa uchaguzi hautasogezwa mbele.Kwa mujibu wa Katiba, uchaguzi utaendelea kama ulivyopangwa bila kujali ajenda za chama chochote cha siasa.Hivyo Chadema ni waku-puuza kabisa .

Ajenda ya No Reform, No Election ni propaganda ya kisasa isiyo na msingi wa kisheria wala ukweli wa kisasa. Rais Dkt. Samia Suluhu Hassan ameimarisha uhuru wa vyombo vya habari, amewaruhusu wanasiwa kufanya mikutano, na amefanikisha mabadiliko ya sheria kwa maridhiano. Ni wajibu wa Watanzania kuendelea kumuunga mkoно Rais Dkt.Samia.

Wananchi wanapaswa kuwa makini na propaganda za tataruki zinazotumiwa na CHADEMA na badala yake waendelee kushiriki uchaguzi na kuchagua viongozi kwa misingi ya maendeleo na sera bora.

Kwa maoni.
Baraka Mussa,Kigoma
Mjumbe halmsauri kuu ya CCM Kigoma Mjini.
barakamussa75@gmail.com.

Jinsi 4R za Rais Samia zinavyoweza kutatua mgogoro wa DRC

NINAPOTAFAKARI kwa kina mgogoro unaoendelea nchini Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo (DRC), ninakumbuka falsafa ya 4R ya Rais Samia Suluhu Hassan. Kama ingetekelawa ipasavyo, inaoneka na kuwa ingeweza kuumaliza mgogoro huu mara moja.

Swali linalojitekeza: Kwa nini wasaidizi wa Rais Samia ha-wachukui hatua kuhakikisha falsafa hii inatumika katika kutatua mgogoro huu? Kazi ya kiongozi ni kuonyesha njia, kisha wengine wafuate. Rais Samia alipoingia madarakani, alikuta nchi ikiwa na changamoto za kisiasa, na akaja na falsafa yake ya 4R kama suluhisho la kuzitata. Mgogoro wa DRC unaohusisha waasi wa M23 pia ungeweza kushughulikwa kupitia falsafa hii na kufikia suluhisho la haraka.

Falsafa ya 4R inajikita katika misingi ya: Maridhiano (Reconciliation), Ustahimilivu (Resilience), Mageuzi (Reforms) na Ujenzi wa Taifa upya (Rebuilding). Kinachoendelea DRC ni matokeo ya mgogoro wa muda mrefu. Serikali ya DRC inahesabu M23 kama waasi wa Kinyarwanda na intaka waondoke kwenye ardh yake. Kwa upande mwingine, M23 wanajitambua kama

Wanyamulenge, wakazi wa asili wa Goma, hivyo hawaoni sababu ya kuondoka. Rwanda inaunga mkono madai yao ili wapate haki yao ya kutambuliwa.

Fursa kwa Tanzania katika usuluhishi

Wiki iliyopita, nilimpongeza Rais Samia kwa kuitisha mukutano wa wakuu wa nchi za SADC na EAC kujadili mgogoro wa DRC. Hata hivyo, nilisikitiwa kuona kuwa taarifa za mukutano huo zilitolewa kwa Kiingereza, Kifaransa na Kireno pekee, bila Kiswahili. Tanzania, ambayo ni mwenyeji wa mukutano huo, inatumia Kiswahili, Goma ni eneo linalotumia Kiswahili, na hata waasi wa M23 wanazungumza Kiswahili. Kwa nini basi Kiswahili kimepuuzwa?

Pia, mukutano huo ulijadili mgogoro wa DRC bila kuwasisha waasi wa M23, jambu ambalo ni makosa. Hainzezekani kupata suluhisho la mgogoro bila kuwashirikisha wahusika wakuu. Hatua ya kwanza katika usuluhishi ni maridhiano na kusitisha vita.

Mgogoro huu ni fursa adhimu kwa Tanzania kuonyesha uwezo wake wa kutatua mata-

tizo ya Afrika kwa njia za Kiafrika. Ikiwa 4R zitatumika kwa ufanisi, Rais Samia ataonyeshwa kuwa Tanzania inaweza kuwa kinara wa suluhisho za Kiafrika kwa migogoro ya bara hili.

Njia ya kutatua mgogoro wa DRC kwa 4R ni pamoja na maridhiano (Reconciliation). Serikali ya DRC inapaswa kukubali kuwa M23 ni sehemu ya raia wake na kufanya mazungumzo ya maridhiano ili kusitisha vita. Lakini pia ustahimilivu (Resilience), yaani DRC inapaswa kujifunza kuvumilia na kukubali uwepo wa raia wake wenye asili ya Rwanda.

Vilevile, M23 wanapaswa kuonyesha ustahimilivu kwa kusitisha mapambano na kukubali mazungumzo. Njia nyininge nia mageuzi (Reforms), yaani M23 waachane na jina la waasi na badala yake waonekane kama jeshi la ukombozi wa Banyamulenge. Lazima kufanyike mageuzi ya kijeshi na kisha M23 wain-gizwe rasmii ndani ya jeshi la DRC.

Na mwisho ni ujenzi wa Taifa upya (Rebuilding), DRC inapaswa kujengwa upya kama taifa lenye mshikamano, linawehusisha raiya wake wote bila ubaguzi wa asili.

Ikiwa falsafa ya 4R itatumika ipasavyo, mgogoro huu unaweza kutatuliwa ndani ya muda mfupi. Suluhisho la kwelli linatokana na ukweli kwamba M23 ni sehemu ya DRC na wanapaswa kushirikishwa katika ujenzi wa amani badala ya kuendelea na vita. Rwanda na Uganda zitaacha kuwaunga mkono M23 pindi DRC itakapokubali ukweli huu na kufanya maridhiano ya kweli.

Rais Samia ana nafasi ya pekee ya kulitatu hili kwa kumtumia falsafa yake. Ikiwa hatua sahihi zitachukuliwa, Tanzania itang'ara kimataifa kama tifa linaloweza kutoa suluhisho kwa migogoro ya Afrika.

Nimemtwisha Rais Samia jukumu la kutatua mgogoro huu, kwasababu mgogoro huu ni fursa adhimu kwa Tanzania na Rais Samia, Kiafrika, kikanda na Kimataifa, kuiambia dunia matatizo ya Afrika, yanahitajisuluhisho la ki Afrika na Afrika, tuna viongozi wenye uwezo wa kutatua mgogoro kia Afrika. Pia kumalizika kwa mgogoro huu ni fursa ya kiumchumi kwa Tanzania kupitia Dar es Salaam aliwataka watanzania katika kutekeleza Muungano wa Tanganyika na Zanzibar zilizofanyika katika uwanga wa uhuru Dar es Salaam aliwataka watanzania katika kutekeleza Muungano wa Tanganyika na Zanzibar ulioasisiwa mwaka 1964 watanzania hatuna budi kutekeleza kwa vitendo falsafa ya 4R.

Rais Samia ameutambulisha uongozi wake ndani ya ulimwengu wa falsafa yake ya R nne [4R] zikiwa na maana ya Maridhiano [Reconciliation], Mabadiliko [Reforms], Ustahimilivu [Resilience] na Kujenga upya [Rebuilding]. Rais wetu alilisitiza kuwa watanzania tuki-zishi hizi falsafa za 4R hayo ndio yatakayo endelea kujenga amani na utuliu wa kudumu nchini kwetu na kuleta maendeleo endelevu.

Akiwa kwenye kumbukumbu ya miaka 63 ya uhuru wa Tanganyika Rais akatoa ujumbe kupitia mitandao ya kijamii akiwatachia heri watanzania na mnukuu "Kheri ya Miaka 63 ya uhuru kwetu sote". Tutumie siku hii njema kumshukuru Mwenyezi Mungu kwa hat-

Tuitunze amani yetu kwa wivu mkubwa kwani ndiyo Uhuru Wetu

Na Maliki Maliki, Chamwino, DODOMA

NELSON Mandela aliwahi kusema "Fedha haziwezi kutuletea mafanikio, ila uhuru wa kuzitafuta ndiyo utakaotuletea maendeleo" pia baba wa Taifa Mwl J.K Nyerere aliwahi kusema maneno ya fauatayo "Maendeleo ya kweli ndiyo msingi wa amani"

April 26 mwaka jana Rais wa Tanzania DR SAMIA SULUHU HASSANI akihutubia wananchi pamoja na viongozi mbalimbali wakati wa kilele cha sherehe za miaka 60 ya Muungano wa Tanganyika na Zanzibar zilizofanyika katika uwanga wa uhuru Dar es Salaam aliwataka watanzania katika kutekeleza Muungano wa Tanganyika na Zanzibar ulioasisiwa mwaka 1964 watanzania hatuna budi kutekeleza kwa vitendo falsafa ya 4R.

Rais Samia ameutambulisha uongozi wake ndani ya ulimwengu wa falsafa yake ya R nne [4R] zikiwa na maana ya Maridhiano [Reconciliation], Mabadiliko [Reforms], Ustahimilivu [Resilience] na Kujenga upya [Rebuilding]. Rais wetu alilisitiza kuwa watanzania tuki-zishi hizi falsafa za 4R hayo ndio yatakayo endelea kujenga amani na utuliu wa kudumu nchini kwetu na kuleta maendeleo endelevu.

Rais wetu mama Samia kwa nyakati tofauti, amekua akisisitiza wasaidizi na watendaji wa serikali na vi-ongozi wa chama cha map-

induzi [CCM] kusimamia 4R ua kubwa tunazoendelea katika utekelezaji wa majukumu yao, akisema ndiyo mwelekeo wa kujenga Taifa lenye umoja na mshikamano

Tujivunie na kwa Pamoja tuendelee kufanya kazi ya kuzilinda na kuzitunza tunu za AMANI UMOJA na MSHIKAMANO ambazo ndizo nguzo za mafanikio yetu. Watanzania wenzangu sote tunajukumu la kuzilinda 4R katika Maisha yetu ya kila siku, kila mtanzania akiishi kwenye falsafa hizi za 4R utailinda amani, tukilinda amani tunapata nafasi ya

kuendeleza nchi yetu kwa maendeleo.

Kukiwa na amani, Watoto wetu watasoma kwa utulivu, wafanya biashara wafanya biashara, wagonjwa watapata matibabu kwa utulivu, tutakua huru kutembea kokote kufanya shughuli za maendeleo waswahili wana msemo wao "bora ugali dagaa kwenye amani kuliko wali nyama vitani" kauli hii kila mtu atafakari

Watanzania wenzangu tuzitafakari pia nukuu ya Mzee Mandela aliyosema ukiwa huru ndio unakua huru kutafuta fedha [Maendeleo] na Baba wa Taifa kasema maendeleo ya kweli yapo kwenye amani

Kila mmoja amsisitize mtanzania mwenzake ku-zishi 4R kila ukitaka kufanya jambo lolote wafikirie watanzania wenzako katika miaka 63 ya uhuru wetu, je jambo lako unalofanya linailinda amani yetu, ukiona alilindi amani liache.

Fedha haziwezi kutuletea mafanikio, ila uhuru wa kuzitafuta ndiyo utakaotuletea maendeleo

Athari zitokanazo na ulaji wa udongo kipindi cha ujauzi

MJUMUISHO wa tabia za ulaji wa vitu visivyo vyakula huitwa Pica, Hali hii inaweza kumpata mtu yeyote yule,lakini kwa upkee kabisa tujaribu kuona mojawapo ya aina za "Pica" inayotokea kwa wanawake wajawazito ambayo ni ulaji wa udongo. Hali hii hutoa maa-na ya kuashiria uwepo wa upungufu wa virutubisho muhimu pamoja na uchache wa madini ya chuma mwilini na utumbo,kuvujia kwa damu tumboni pamoja na maumivu ya tumbo.

Udongo unaweza pia kuzuia ufyozwaji wa madini na virutubisho muhimu mwilini na in-aweza pia kusababi-sha kupotea kwa hamu ya kula. Ikiwa mambo haya yatatokea,mtoto anaweza kukabiliwa na upungufu mkubwa wa virutubisho hivyo na-kushindwa kukua vizuri tumboni kwa mama

Hali hii ya kuendelea kula udongo ikikithiri in-aweza kusababisha kutokea kwa tatizo la choo kigumu,kuziba kwa utumbo,kuzaliana kwa minyoo kwenye tumbo MUHIMU kwa wan-wake wote wajawazito wakijizua kutumia udon-go,pia ni muhimu kwao kufanya uchunguzi iki-wezekana pia kutilia

Udongo un-aweza pia kuzuia ufyozwaji wa madini na virutubisho muhimu mwilini na inaweza pia kusababi-sha kupotea kwa hamu ya kula. Ikiwa mambo haya yatatokea,mtoto anaweza kukabiliwa na upungufu mkubwa wa virutubisho hivyo na-kushindwa kukua vizuri tumboni kwa mama

Chukua tahadhari mapema
Imeandikwa na DK. Ha-run Mmari

Kama unahitaji ushauri wowote wakiafya wasiliana na Dk. Ha-run Mmari kwa nambari 0625940497

Si vibaya watoto wetu wakawa na majinamawili la kiasili na la Imani anayoamini

Na Zaituni Mnubi

BARAZA la Kiswahili Tan-zania(BAKITA) limeombwa kutumia kanga iitwayo Kisutu kutumika kama alama ya Luga ya Kiswahili nchini Tanzania na popote Duniani. Hili ni ombi kutoka kwa

Wakalimani wa Luga ya Kiswahili wanaofanya kazi ya kutafsiri Kiswahili nje ya Tanzania.

Vazi la kanga ndio vazi rasmi la waswahili wa Tanzania, likitumika pia kama ubao wa kujifunza Luga yetu pendwa ya Kiswahili kutoekana na asili ya vazi hilo kubeba methali, misemo na maneno yenye mafunzo mbalimbali yanayokua yameandikwa.

Wakalimani wamekuja na wito ikiwa ni mikakati ya maandalizi ya kuelekea siku ya lugha ya Kiswahili Duniani ambayo hufanyika kila Julai 7 kwa mwaka na uwepo wa khanga hiyo iwe ni alama ya sherehe hiyo.

Kanga hiyo inayoitwa Kisutu ni mojawapo ya kanga kon-gwe iliyobuniwa na jamii ya waswahili ya Tanzania inay-oleza historia na mazingira halisi ya jamii ya mswahili wa Tanzania. Toleo la kanga ya Kisutu linakisiwa kuwepo na kuvaliwa na waswahili wa Tanzania kwa zaidi ya miaka 176.

Maremo ya kanga mara zote huakisi mazingira ya jamii ya waswahili mfano wa

maremo mengi ya kanga ni minazi, embe, korosho, mpunga, nakadhalika ikiashiria mazingira halisi ya Mswahili ya Tanzania.

Kanga ya Kisutu au wengi hupenda kufupisha Sutu ni kanga yenye rangi ya wekundu wa damu ya Mzee na im-pambwa kwa maremo ya moyo, madoa ya ndege kan-ga, maremo ya kipepeo, na-kadhalika.

Neno Kisutu lilitokana na neno la Lugha ya kizaramo "Msutu" likimaanisha msitu ambaeo ulikua ukutumika kama eneo la mafunzo ya kitamaduni kwa jamii Yao, baada ya ongezeko la watu na ukataji wa miti na mapori msutu ulianza kupungua na wenyeji kuanza kupaelekeza kama Kisutu kidogo ikimaanisha msitu umebakia kidogo.

Aidha wakalimani hao wa Kiswahili wameombwa BAKITA kuanza mchakato ndani ya Tanzania wa kuikaribisha sikuu ya Lugha ya Kiswahili Duniani Julai Saba kwa kuifanya Ijumaa ya kila wiki nchini Tanzania iwe siku ya kuvalia

Kanga ya Kisutu ilitumika kama chaguzi mojawapo ya vazi la furaha la kumalizia mafunzo ya kitamaduni yali-yokua yakifanyika kwenye Msutu, kanga ya Kisutu il-iashiria furaha na haikuwa ikivaliwa misibani au kwenye tukio la huzuni

kanga ya Kisutu au vazi lolote linaloashiria asili ya Tanzania

Wakalimani hao pia wameomba watanzania kure-jea utamaduni wa kuwapa watoto majina ya Kiswahili au ya asili za makabila yetu ya kitanzania, si vibaya watoto wakawa na majina mawili la kiasili na la Imani anayoamini, na upande wa Elimu wame-pendekeza kanga zianze kutumika kama mojawapo ya sare za shule, kwa wanafunzi kujifunga vilemba vya asili ya mswahili wa Tanzania

Mapendekezo hayo yali-pokelewa na Ndugu Raja-bu Kisawala kwa niaba ya Mama Consolata Mushi Kati-bu Mtendaji BAKITA na yako kwenye taratibu za kujadiliwa na BAKITA.

Jenerali Sultani Makenga na historia ya umwagaji damu ndani ya DRC

UKILITAJA kundi la waasi la M23 linaloisumbua Jamhuri ya Kidemokrasi ya Congo (DRC) kwa sasa toka kuanzishwa kwake na 'watu katili' waliowahi kupita hapo huwezi kulikosa jina la Jenerali Sultani Makenga.

Jenerali Makenga aliyeendumu kama Mkuu wa Jeshi la M23 na hata kuwahi kuwa kaimu rais wa kundi hilo pale alipomtimua Askofu Jean-Marie Runiga Lugerero, aliyekuwa akiliongoza hapo Februari 28, 2013.

Mbabe huyu Jenerali Sultani Makenga ni nani? Alianzia wapi? Kwa nini alipewa jukumu la kuongoza kikosi cha jeshi cha M23?

Endelea...

Hapa ndipo unapoweza kujiuliza maswali mengi kuhusu kundi la M23, linafanya kazi kwa manufaa gani? Kwa nini lina nguvu kubwa na silaha za kisasa? Lengo lao ni lile la kuanzishwa kwake au ni 'battalion' ya kijeshi ya nchi fulani? Vipi Jumuiya ya Kimataifa inahaha kwa miaka mingi

juu ya kundi hili na inashindwa kulimaliza? Maswali ni mengi kuliko majawabu. Unaweza kusaka jawabu na ukaishia kupata jibu tu.

M23 wakiwa wanaisumbua Jamhuri ya Kidemokrasi ya Congo (DRC) ambayo ukubwa wake ni takriban sawa na Ulaya Magharibi, ni nchi kubwa katika eneo la Jangwa la Sahara. DR Congo imejaliwa kuwa na maliasili za kipekee, ikiwa pamoja na madini, uwezo wa uzalishaji umeme kwa maji, ardhi kubwa ya kilimo na yenye msitu wa pili kwa ukubwa duniani.

Hata hivyo kwa bahati mbaya, watu wengi nchini DRC hawajanufaika na utajiri huu. Historia ndefu ya uwepokwamakundi ya waasi tofauti tofauti nchini humu kumesababisha migogoro, misukosuko ya kisasa na ukosefu wa utulivu na kuwa chanzo cha matatizo mengi yanayowakibili raia.

Lakini ndani ya DRC, kuna makundi zaidi ya 100

ya waasi wenye silaha na yanajiedhesa kwa kutumia rasilimali za taifa hilo. Jenerali Sultani Makenga aliyeza-liwa Desemba 25, 1973 akiwa na miaka 50 kwa sasa, historia ya umwagaji damu ndani ya DRC haitamuacha salama hata kidogo.

Akizaliwa katika eneo la Rutshuru, Kivu Kaskazini, alifanikiwa kuongoza kikosi cha jeshi cha 'March 23 Movement' maarufu zaidi kama M23 aliwhi pia kuwa sehemu ya Rwandan Patriotic Front (RPF) wakati wa vita vya wenyewe kwa wenyewe nchini Rwanda.

FARDC waliwahi kumpata?

Baraza la Usalama la Umoja wa Mataifa lishawahi kumjadili sana na hata viongozi wa juu wa M23 walijaribu kumsogelea walijikutta wakipoteza nyadhifa zai. Inadaiwa Mei 2013 vikosi vya Jeshi la Jamhuri ya Kidemokrasia ya Congo (FARDC) vilipambana na kundi hilo na kukaribia kumtia mkononi Jenerali Makenga.

Kuna hadithi ndefu juu ya shambulizi hilo, ila mashuhuda wanadai Makenga alijikuta katika majeraha makubwa kutokana na mapambano makali yaliyoundeshwa na pande hizo mbili.

Novemba 7, 2013, baada ya M23 kusambaratishwa na vikosi vya FARDC vikisaidiwa na vile vya Umoja wa Mataifa, vilimlazimisha Makenga akiwa na wapiganaji wake kujisalimisha wakiwa katika Hifadhi ya Taifa ya Mgahinga nchini Uganda.

Inadaiwa yeye na wapiganaji wake walihifadhiwa katika sehemu ya siri, ambayo haikuJulikana.

Mwaka 2017, alirudi tena na kukusanya wapiganaji wake wapatao 200 na kuanzisha vita vya msituni ndani ya DRC, lakini jaribio lake lilishindwa huku wapiganaji wake wengi wakijisalimisha.

Mbabe huyu Jenerali Sultani Makenga ni nani? Alianzia wapi? Kwa nini alipewa jukumu la kuongoza kikosi cha jeshi cha M23?

Waamuzi wetu wana shida gani katika kutafsiri sheria?

Mwamuzi DANIEL BEN-NET wa Afrika Kusini aliwhi kuonyesha kadi nyekundu kwa mchezaji wa Esperance de Tunis AYMEN BEN AMOR iliyyodhaniwa ilikuwa na utata, kwenye mchezaji wa fainali ya pili ya CAF Champions League ambayo iliisha kwa matokeo ya 1-1 kwenye uwanja unaojulikana kama Stade 7 November pale Tunis.

Utata wa kadi ile ulisha baada ya picha za marejeo kumuonyesha Aymen Ben Amor akimtemea mate mchezaji wa TP Mazembe. Tukio halikuonwa wakati wa purukushani ya kufunga bao, picha za marejeo ndo zikatupa ukweli.

Tangu juzi nahangaika kuangalia picha za tukio la Mokombozi wa Namungo kuonyesha kadi

katikati ya kiwanja kujaribu kutafuta mabao zaidi, njiani alimtemea mate mwenzie na refa Bennet aliona akakimbia naye mpaka katikati ya kiwanja, anauweka mpira chini tu akaonyeshwa kadi nyekundu.

Mchezaji akawa ana-jaribu kuuhadaa umma kwamba hakuna alichofanya, Camera za TV kwenye picha za marejeo zikamuonyesha akimtemea mate mchezaji wa TP Mazembe. Tukio halikuonwa wakati wa purukushani ya kufunga bao, picha za marejeo

nyekundu ili nione kuptitia TV nini hasa kilitokea la-kini nimeshindwa kupata uhalisia, tunachokiona hakielezeki, hapa ndipo tunaposema pamoja na AzamTV kutuonyesha mechii zote LIVE lakini kuna maeneo hawatutendeihaki. Hilitukio kama linavyosemwa kwamba Mkombozi alimkwida Ateba Korodani au alimpiga kibao, lingepaswa kuondolewa utata na picha za marejeo ya TV pekee kwakuwa VAR haijaanza kutumika.

Nimepata uhakika kutoka kwa maofisa wa ule mchezaji wa jana kwamba mwamuzi Japhet Smart wa Katavi anasema Ateba alipigwa kibao na

Mkombozi ndipo akamuonyesha Red Card! Swali ni kwanini hakutoa penati? Manake inaonekana kama tukio lilikuwa ndani ya eneo la 18 ya Namungo! Kuna shida mahali kwenye kutafsiri sheria.

Pamoja na shida ya Red Card, mwamuzi alipatia kwenye penati zote 3 alizotoa, kwangu hakuwa mwamuzi aliyemudu vyema mchezaji, ameutimbangila ushindi wa Mnyama bila sababu za msingi, ameiteka show yeye ndio anatrend kuliko Jean Charles Anhou aliyeureka bao 2.

BIN KAZUMARI MTIPA
(The voice of the voiceless)

Arajiga, Kayoko waanza mafunzo ya VAR

Na Mwandishi Wetu

WAAMUZI 20 waki-wamo maarufu kama Ahmed Arajiga, Harry Sasii, Ramadhani Kayoko na Tatu Malogo, wameanza mafunzo maalum ya teknolojia ya usaidizi kwa waamuzi (VAR).

Kozi hiyo yenye lengo la kuboresha ufanisi wa waamuzi hao inafan-

yika kwa muda wa siku tano katika ukumbi wa Uwanja wa Benjamin Mkapa jijini Dar es Salaam kuanzia leo Jamatatu hadi Ijumaa ya wiki hii chini ya mkufunzi wa VAR kutoka FIFA, Tameer Dorry.

Kwa mujibu wa orodha iliyotolewa na TFF, washiriki katika kozi hiyo ni Ahmed Aragija, Amina Kyando, Her-

ry Sasii, Tatu Malogo, Nasir Siyah, Mohamed Simba, Ramadhan Kayoko, Alex Pangars, Abdallah Mwinyimkuu, Esther Adabert, Frank Komba, Kassim Seif na Ally Ramadhan.

Wengine ni Hamdani Said, Mohamed Mkoно, Janeth Balama, Glory Tesha, Zawadi Yussuph, Siraji Mkwaju na Shaban Mussa.

Aziz Ki akabidhiwa 'Kariakoo Derby'

NA MWANDISHI WETU

MASHABIKI wa Yanga kama ilivyo kwa wenzao wa Simba wanachotamani ni kuona timu yao inashinda tu dhidi ya Simba na siyo vingine, lakini kazi hiyo licha ya kufanywa na wachezaji mbalimbali ndani ya kikosi cha Wananchi hao, lakini macho mengi zaidi yameelekezwa kwa 'Bwana harus' Aziz Ki.

Staa huyo ndani ya kikosi cha Yanga hivi karibuni alidumu midomoni mwa mashabiki na wapenda burudani kwa ujumla, pale alipofunga ndoa ya kifahari na msanii maarufu Tanzania Hamisa Mobeto.

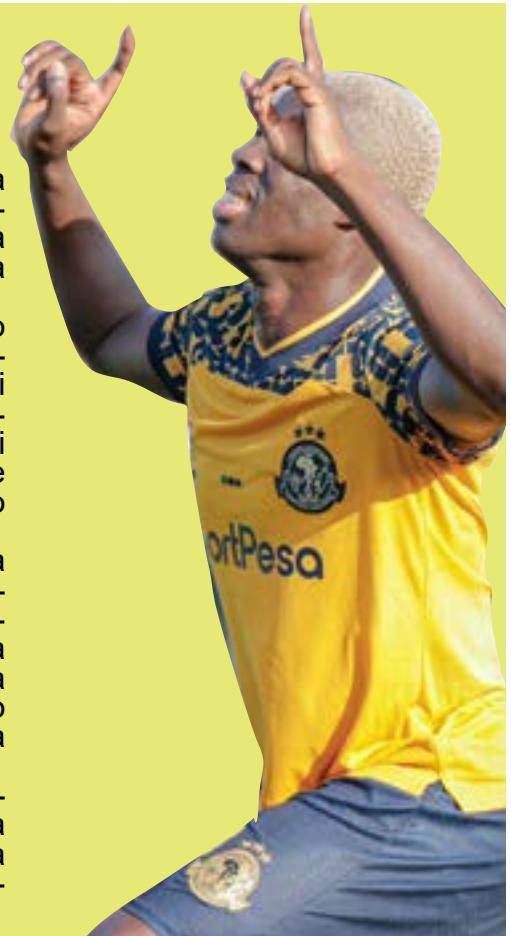
Muda mfupi baada ya kufanyika tukio hilo lililokusanya idadi kubwa ya mastaa Jijini Dar, mashabiki wa timu hiyo na hata wapinzani wao walianzisha minong'ono wakidai

huenda kiwango cha mwamba huyo uwajani kinaweza kupungua kutokana na matumizi ya ndoa yaliyomkabili kwa zaidi ya wiki nzima.

Lakini tofauti na matazamio hayo mwamba huyo akawa ndio kama amezidisha moto, kwani alikuwa akipachika mabao na kutoa asisti katika mechi mbalimbali zilizofuata na kuisaidia timu yeke kudumu kileleni katika msimamo wa Ligi Kuu ikifikisha Pointi 58.

Uimara huo ndio uliomfanya awe tegemeo la kikosi hicho katika mechi hiyo muhimu ijayo Jumamosi hii itakayowakutanisha dhidi ya Simba, ambapo furaha ya mashabiki wa Wanajangwano hao ni kumuona Aziz Ki akianza kikutumikia kikosi cha kwanza.

Mechi hiyo imeanza kuteka simulizi kwa asilimia kubwa katika miji mbalimbali na hasa vijiwe vyamijini vinavyokutanisha mashabiki wa Simba na Yanga.

SHEDRACK KILASI

ETI MPIRA ULNUKA
 MSTARI WA KATIKATI
 YA LIWANJA NIKAAPULIZA
 FILIMBI YA GOLI, NDIO
 WAKANITENDA HVI!

HIVAGUO
 MUME WANGU KULIKONI
 HADI UPO HIVYO AU
 UMEKUTANA NA NYUKI?

